07.09.2021

Eduskunnan Perustuslakivaliokunta

Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen lausunto hallituksen esityksestä HE 118/2021 vp tartuntatautilain muuttamisesta

Terveyden ja hyvinvoinnin laitos antaa lausuntonsa hallituksen esityksestä muutoksesta Tartuntatautilain 58 d pykälän neljänteen momenttiin. Muutos koskee pääasiassa lähikontaktin määritelmän muuttamista.

Turvavälin tarkoitus on pienentää virusmäärää, joka päätyy tartuttavasta henkilöstä alttiin henkilön välittömään läheisyyteen, viimekädessä hengitysteihin. Koronavirus tarttuu ensisijaisesti pisaratartuntana, kun sairastunut henkilö yskii tai aivastaa. Lähikontaktissa korona voi tarttua myös kosketuksen välityksellä, jos sairastunut on esimerkiksi yskinyt käsiinsä ja on sen jälkeen koskenut toiseen ihmiseen. Koronavirus voi tarttua myös ilmavälitteisesti eli pienten aerosolien muodossa. Tämä tarkoittaa, että yskiessä ja aivastaessa syntyy suurempien pisaroiden lisäksi myös hyvin pieniä hiukkasia, aerosoleja, jotka voivat jäädä leijumaan ilmaan pidemmäksi aikaa. Tartuntariskiin vaikuttaa huomattavasti tartuttavan henkilön ja tartunnan mahdollisesti saavan välinen etäisyys. Tartuntatautilaissa asetettu lähikontaktimääritelmä sisältää 2 metrin etäisyyden. Rokotuskattavuuden kasvaessa riskikontaktien määrä kuitenkin vähenee. Vaikka yksittäisen henkilön riski saada tartunta lähikontaktissa on yhä olemassa, on riski tähän aikaisempaa pienempi. THL katsoo, että hallituksen esityksen perusteella tehtävä lähikontaktin yksityiskohtaisen määritelmän poistaminen ei rokotuskattavuuden noustessa enää aiheuta aikaisemman kaltaista riskiä. Asiantuntijalaitokset, sekä alueelliset ja paikalliset terveysviranomaiset voivat myös tukea toimijoita tartuntariskejä vähentävien hygieniatoimien toteuttamisessa.

Lisäksi THL katsoo, että ilmaantuvuuskriteerin poistaminen pykälän 2 momentista on perusteltua, sillä ilmaantuvuusluvun käytettävyys rokotuskattavuuden noustessa ei kuvasta enää epidemian kannalta oleellista kokonaisuutta. THL:n arvion mukaan hallituksen esityksen mukainen toimintamalli, jossa alueelliset toimijat arvioivat tilannetta merkittävien tartuntarypäiden muodostumisen kautta on tarkka ja ajantasainen malli.

Pääjohtaja Markku Tervahauta

Digitally signed by Mika Salminen
DN: cn=Mika Salminen, o=Finnish Institute for Health and Welfare - THL, ou=Health Security department, email=mika.salminen@thl.fi, c=FI
Date: 2021.09.07 10:54:45 +03'00'

Johtaja Mika Salminen